

THE BRITISH ESPERANTIST

OFFICIAL ORGAN OF THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.)

ISSUED ON THE 15TH OF EACH MONTH.

Vol. XVIII.—No. 212.

NOVEMBER, 1922.

Price 6d.

EDITORIAL.

*Ni paŝo post paŝo, post longa laboro
Atingos la celon . . . . .*

FOR the nonce we will forget the missing rime, but we must get on with the work. Here it is, the groups must help, in fact we cannot get on without the help of the groups, it cannot be done except by united effort.

We are expecting (as we write) that copies of the League of Nations' Report will arrive any day. An explanatory pamphlet is being prepared which will add to the Report a selection from the evidence that was given at the Teachers' Conference at Geneva last April. Together, they will make the most powerful appeal that we have ever had the opportunity to make, and we need to get them into the hands of as many teachers as possible forthwith, in all sorts of schools, throughout the country. No commensurate benefit is at all likely to accrue if they are sent broadcast; probably, on the contrary, great waste will ensue, and we cannot afford to be wasteful. Therefore, we ask the groups to procure for us and send to us the names of teachers in all schools in circumjacent areas, to see those teachers as far as possible and get their consent to this proposition: We are prepared to send to every teacher who agrees to read it a copy of the Report free of charge, together with a copy of the pamphlet above referred to. That being done, *by consent*, it would be for the group members to follow up and secure that teacher's further interest. We are aware of the register in the N.U.T. year book, but that is too vast and too little informative for us to work on in the direction noted. No results at all equal to the labour and cost of writing to every name in that list can be expected; it would not be reasonable to expect it; the register does not even distinguish the Head Teachers.

We are not asking the groups for money, though that would be welcome, and might

easily be raised with a little, very little self-sacrifice.

We specially call attention to the action of the South-Western Federation reported on p. 108. If other Federations will do the like very much may be accomplished.

Consider our position. Our principal opponent in the ASSEMBLY, and Lord Robert Cecil, one of our principal supporters, both said, when the Report was disposed of, something to this effect: "There is now upon you Esperantists the onus to prove your case and to show your readiness for a further step." At this end no effort will be spared; the Propaganda Committee has already started a campaign for the necessary funds, some small amount has been received, somehow we will get the rest, but the whole anaro must join in the *work*.

Cent penoj perdiĝas, mil penoj perdiĝas
Ni penas kaj penas konstante.

Now, please set about it, and send lists of names with addresses and such comments as you think may be helpful to the B.E.A. and mark envelopes "Propaganda."

* * * *

Kiam homo plendas pri sia penega tasko, rememorigu lin, ke unu floro de la ruĝa trifolio enhavas malpli, ol unu okono de grano da sukero; ke sep mil granoj estas necesaj por unu funto da mielo; ke vaganta abelo serĉante ĉie por dolĉaĵo devas eltiri ĉi tiun materialon el kvindek ses mil trifoliaj floroj.

Ankaŭ diru al li, ke la abelo devas enigi sian rostron aparte en ĉiun flortubon, kaj estas ĉirkau sesdek tuboj sur ĉiu florkapo.

Rememorigu lin, ke la abelo, farante tiun agon sesdekoble kvindek ses mil fojojn, aŭ tri milionoj tricent sesdek mil fojojn, akiras nur sufican nektaron por unu funto da mielo—

Kaj tiam ne havas la mielon!

Tempo estas, ke iuj el ni lernis kio laboro efektive estas.

MONTH BY MONTH.

I HAVE been requested by the Council to suggest to members some of the ways in which the sum of £2,500 which it is hoped to raise for the Capital Fund by the 50,000 shillings appeal can be of use to the Association.

It will be remembered that the primary object of the Executive Committee at its special meeting on finance, when the Capital Fund was inaugurated, was to provide a means for obviating the difficulties that arise from the lack of capital in paying bills promptly.

Hitherto the Association's Revenue Account at the end of each year shows a loss of several hundred pounds, and the Guarantors generously meet this loss when ascertained, usually making a payment on account during the year. In the meantime, however, bills ought to be paid and under the working of the Capital Fund, money will be borrowed from it for this purpose and repaid later from the amount realised by the call on the Guarantors.

It has been suggested that 10,000 shillings would probably be sufficient for this purpose, at any rate, for several years to come.

The Association at present carries a floating stock of books for sale of the value of about £600. Day by day, from all parts, the literature of the language is being added to and a few at least of most of the new books published must be kept in stock to supply probable demand.

Judging by the present output another 10,000 shillings will be required in the next few years to enable the Association to invest in book stocks, if the Association is to maintain the position it holds to-day of the central market for Esperanto books in the whole world. At this moment it has been found necessary to invest £45 in copies of the League of Nations Report—a concrete example to substantiate this point.

From its inception until now the Association has lived a hand-to-mouth existence *with never a penny in store for emergencies*. In the past emergencies *have* arisen from time to time and it has been necessary to find quickly a few persons willing to lend money to the Association temporarily for some specific purpose. In a strong and well organised Association, with its own fund ready for such emergencies this should not be necessary.

It is not suggested that the whole £2,500 is needed *at the moment*, but, on the other hand, it is not intended that the appeal should last only over a short period. The sum aimed at

will be needed sooner or later and the appeal will continue until it is raised.

A wise Executive looks ahead. It considers not only the actual needs and obligations of the moment, but rather aims at laying a foundation which will be found sufficient not only for to-day, but also for to-morrow.

One further example of a need which will have to be faced.

The lease of the present offices expires in a few years time. It is generally agreed that an office in London is necessary for the Association. Suggestions have been made from time to time, with a view to economy, that a London office be dispensed with, but the proposers have always realised in the end that an Association whose main object is propaganda *must* have headquarters in London if its voice is to be heard in the quarters in which most influence can be wielded.

No one can predict now what an office will cost the Association when the present lease expires, but those who have knowledge of the position in London to-day assert that the Association cannot expect to secure accommodation at the present price.

To be prepared for this, the Council established the Premises Fund, and the promoters of the National Esperanto Bazaar (1922), acting on their own initiative, have already contributed £145 to this Fund, which, added to sundry donations received, brings the total already to over £160.

This money is to be used entirely at the discretion of the Council, which may possibly even have to decide to exhaust it in a period of years by relieving the guarantors each year of part of the extra cost of rent, if sufficient Capital is not at hand to make a bolder scheme possible.

If, however, the Association had the necessary *Capital* it might become its own landlord.

So far the thing that is. If we conjecture . . . Editorial blue pencil . . .

At a very small working cost, with a little Capital behind it, the Association could undertake to supply its members and others with any book on any subject required.

Members and friends requiring books, instead of ordering them through a bookseller would send a post card order to the Association and the Association would reap the benefit. With judicious advertising and careful regard to working expenses a profit might be made in this department from the beginning, and within a few years a substantial sum per annum might be added to the Association's revenue.

Other suggestions have been made, such as a B.E.A. Printing Press. When one thinks of the amount of Esperanto printing turned out every year in Great Britain, such a scheme on the face of it does not seem unlikely to be a source of income.

But all these ideas *must* be backed by CAPITAL and to the response to our 50,000 Shillings Appeal we look for this.

Are you making it *your* duty to help?

CHARLES H. EDMONDS, *Hon. Secretary.*

B.E.A. CAPITAL FUND.

50,000 Shillings Appeal.

Amounts received to 31st October, 1922 :—

	Shillings.
<i>Previously acknowledged</i>	900
S-no Arni	2
F-no M. L. Blake	20
S-no M. Bowen	10
J. Bredall	10
C. H. H. Cameron	1
Richard Carter	20
W. B. Currie	4
A. Giles	5
Geo. Gordon	20
F-no A. Hamel	20
S-no Horne	4
H. Hyams	6
Ilford Esperanta Societo	10
F-no E. B. Ireland	10
S-ro Jobson	1
Kingston Esperanto Society	17
"Leedsanoj"	17
Membroj kaj Amikoj de Blackburn	
Esperanta Societo	25
John Merchant (on account)	25
F-no E. S. Muir	12
Nelson Esperanta Societo	6
R. Robertson (on account)	5
S-no M. Theodore	4
F. E. Wadham	5
Geo. H. Yoxon	1
	<hr/> 1160

The President, Mr. John Merchant, is adding 5, and the Hon. Treasurer, Mr. Robert Robertson, is adding 1 to every 100 shillings subscribed.

COMING EVENTS.

U.E.A.—La Ĉiujara Kunveno de Membroj kaj Delegitoj okazos je Vendredo, 24a Novembro, 1922a, ĉe la kunvenejo de la LONDONA ESPERANTISTA KLUBO, St. Bride's Institute, Bride Lane, Ludgate Circus, E.C. La Oficiala Kunveno komenciĝos je la 7a horo kaj daŭros ĉirkaŭ unu horon, kaj estos sekvata de Koncerto, kaj la fama Moljer'a Komedio, "La Amo, Kuracisto." Estos ankaŭ budo, aranĝota de la *Nacia Esperanta Bazaro*, por helpi al la B.E.A. Ĉiuj samideanoj, membroj aŭ ne, estas invitataj.

Diservo en Esperanto okazos en St. George's Church, Hart Street, London, W.C. 1., je 3.15, Dimanĉon, 10 Dec., kiam parolos Pastro P.O. Gould el Harlesden.

La Dimanĉa Rondo.—3 p.m. till 6 p.m. every Sunday at 12 South Place, Moorgate St., E.C. 2. 3 p.m.—Dramatic section meets for practice in the Chapel. 3.30 p.m. till 5 p.m.—General conversazione. 5 p.m. till 6 p.m.—Discussion, Esperanto only spoken. Separate room for those desiring elementary oral practice. Everybody welcome. Hon. Secretary: A. W. Bradbrook, 9 Cutcombe Mansions, London, S.E. 5.

The London Chamber of Commerce has just decided to hold examinations in Esperanto. The date fixed for 1923 is *Friday, May 18th, at 7.* Examinations can be arranged at local centres as desired. Group Secretaries and Class Leaders please note. The continuance of the examinations will depend upon the support received.

Conference of Educational Associations.—The B.E.A. will hold a public meeting in University College, Gower St., London, on *Saturday, December 30th, at 2.30.* *Speaker:* Prof. W. E. Collinson, M.A., Ph.D. *Chairman:* Major Ainsworth-Davis, M.A., M.Sc., F.C.P., F.Z.S.

KRONIKO.

YORKSHIRE FEDERATION.—The Quarterly Conference was held at Huddersfield Saturday, 14th October.

Our President conducted the General Meeting, in the afternoon, at which was discussed the propaganda work in progress, and the League of Nations' Report on Esperanto.

We were pleased to receive and heartily accept invitation from the Leeds Esperanto Society for next Conference in January, 1923. That arranged, it was decided to invite the B.E.A. Council to Leeds at the same time.

After the General Meeting, tea, enlivened by short accounts given by representatives from Baildon, Bradford, Dewsbury, Harrogate, Keighley, Leeds and other places of work done in their districts.

At a Concert in the evening Ald. E. Woodhead, M.A., J.P., presided and referred to the great influence for good and brotherhood that Esperanto wields. Mr. Merchant, Pres. B.E.A., gave an amusing account of his experiences at the U.E.A. Congress in Helsinki. And the dance that followed very happily closed the proceedings. Sek. Miss C. M. E. Morton, 49 Mount Pleasant Street, Hill Top Road, Dalton, Huddersfield.

South-Western Federation.—La unua kvaronjara konferenco de la S.O.E.F. okazis la 30an de Septembro en Boscombe. S-ro Blackett (Bath) prezidis. Ĉeestis delegitoj el Bath, Bristol, Bournemouth, Torquay, Plymouth kaj Glastonbury.

Oni plene diskutis kaj unuanime aprobis rezoluciojn jene:—

(1) Diversaj grupoj devus influu la geinstruistojn per parolado ĉe kunvenoj de la najbara filio de la Nacia unuiĝo de geinstruistoj (N.U.T.).

(2) Peti la Edukadon Komitaton ke ili enkonduku Esperanton en *unu* lernejon kiel eksperimenton.

Oni decidis ke la Federacio aliĝu al la B.E.A.

Vespere je la 7a okazis publika propaganda kunveno, kiam S-ro Merchant paroladis laŭ sia kutimo, kaj konvinkis multajn el la aŭdantaro.

Dimanĉon, matene, okazis diservo Esperanta. D-ro Esslemont prezidis, kaj li ankaŭ kondukis, vespere, ĉe Bahai kunveno.

[Nia Prezidanto, S-ro Merchant estis multe ĝojigita pro la bonegaj aranĝoj por ĉiuj aferoj ĉe Boscombe. Li trovis la organizadon perfekta. Ni gratulas niajn gefratojn de la S.O.E.F.—RED.]

Mezlanda Federacio.—La dudekoka Konferenco de la M.E.F. okazis en la Liberal Assembly Hall, Northampton je la 23a de Septembro.

En la mateno okazis kunveno de instruistoj. S-ro M. C. Butler afable parolis. S-ro Boyde, direktoro de edukado por la graflando ĉeestis kaj montris simpatian al nia afero. La demandoj faritaj post la lekcio montris grandan intereson pri la instruado de Esperanto en lernejoj.

En la posttagmezo la Konferenco okazis. La Prezidanto, S-ro F. W. Hipsley prezidis kaj ĉeestis delegitoj kaj vizitantoj el Birmingham, Bournville, Coventry, Kettering, London, Northampton, kaj S. Leonards. La kunveno kun bedaŭro adiaŭis (aŭ pli precize ĝislaŭis) nian fervoran samideanon kaj prezidanton, S-ron F. W. Hipsley, kiu foriros al Stockholm.

Vespere okazis publika propaganda kunveno. La urbestro, S-ro G. S. Whiting, prezidis kaj parolis tre favore al Esperanto. Ankau parolis S-roj Grimmett, Plowman, Butler, kaj F-ino C. O. Taylor.

La sekvantaj ĵurnaloj raportis: *Northampton Daily Echo*, *Northampton Daily Chronicle* (Dufoje), sub la rubrikoj "How to be Bilingual. Expert revives interest in Esperanto," kaj "A lingo to take you round the world. The Mayor gives his blessing. A Song in Esperanto."

Federacio Esperantista de Lancashire kaj Cheshire.—La 27a Kvaronjara Konferenco okazis ĉe Accrington, Sabaton la 21an Oktobro, pli ol sesdek anoj ĉeestis.

Konsilanto Snell bonvenigis la Delegitojn en la nomo de la Urbestro, kaj gratulis nin ke la Ligo de Nacioj tiel favoras nian movadon.

Vespere okazis dancado, kaj bazareto por la B.E.A. Kapitala Konto.

Dimanĉvespere la anoj de la Burnley Grupo bonvenigis en sian propran oficejon la vizitantojn kiuj restis la semajnfino.

Manchester.—Je Septembro 25a okazis ĉe la Labora Lernejo, Dale Street, kunveno inter la Manchester kaj Salford Komunistaj Esperantistaj grupoj. Oni decidis unuiĝi la grupojn, kaj kunvenoj okazos ĉe la Lernejo ĉiun vendredon je la 8a vespere. La Prezidanto estas S-ro Elder kaj la Sekretario, S-ro H. Robinson, 10 Jane Street, Eccles New Road, Salford.

Manchester.—La malferma kunveno de ĉi tiu grupo okazis ĉe Onward Buildings, ĵaŭdon 5an Oct. S-ro Luyken prezidis kaj enkondukis la parolonton, S-ro John Merchant, kiu, kun sia kutima ĝoja humoro parolis pri neceseco de Esperanto; citis la konsentajn rezoluciojn de diversaj aŭtoritatoj, inter aliaj, la Brita Asocio, la Pariza Ĉambro de Komerco; kaj pri propraj spertoj ĉe Ĝeneva Konferenco pri Edukado, kaj Helsinki Kongreso. Proksimume 60 ĉeestis kaj la grupaj Oficistoj anoncis la kursojn kiuj okazos ĉiujăude ĉe Palatine Kafejo Oxford Street.

Scotland.—We heartily thank the Scottish Educational Journal, organ of The Educational Institute of Scotland, for generous and cordial references to our movement in several recent issues.

Glasgow.—En la kunvenejo de la Royal Philosophical Society, 207 Bath Street, Okt. la 2an, la Esperantista Societo komencis sian vintran programon per publika parolado de Pastro R. F. Strathearn. Kun sia kutima lerteco kaj klareco li traktis la ĉefajn punktojn de la lingvo kaj niaj celoj, kaj certe infektis per sia konvinka entuziasmo multajn aŭskultantojn. Multaj novaj studentoj aliĝis al niaj kursoj.

Richmond.—Under the auspices of Richmond Co-op. Women's Guild, an Esperanto Class open to all was started on Thursday, October 19th, at St. John's Girls' School, Clarence Street, Richmond, with an attendance of eleven. The fee for the Course is 3d. per lesson. The Class meets every Thursday at 8 o'clock. Teacher, Miss Fisher.

Maidenhead.—Mr. Lidiard reports as follows:—

July 30.—Address at Men's Adult School on Esperanto. As a result I have a Class of 10 students.

Oct. 12.—Address to Women's Adult School.

Oct. 24.—Address to Maidenhead Branch League of Nations' Union.

I hope that another Class may result from these two addresses.

We heartily congratulate our fellow worker.

Bournville.—Mr. George Cadbury, junr., is offering a number of prizes for an Essay, not exceeding 1,500 words, written in Esperanto on "The Language Problem of the League of Nations." Essays will be considered not merely as contributions to original thought on the subject, but also as examples of composition in the language. It goes without saying that each essay must be the competitor's unaided work. The competition is open till 31st March, 1923.

The prizes offered to Cadbury Bros.' employees are as follows:—One prize of £5, one prize of £2, two prizes of £1 each. In addition, a prize of £3 is offered, open to all Esperantists in the Birmingham district.

Competitors may obtain further particulars and advice from Mr. R. W. Ferguson, Works Education Office. The British Esperanto Association will provide the adjudicator, whose decision will be final.

Other employers please copy.

Edinburgo.—Nia Prezidanto malfermis la vintran programon la 4an de Oktobro per parolo pri la nuna stato de la Esperanto movado. Je la 11a okazis Socia Kunveno, kaj la anoj pasigis per vistludo kaj dancado tre agrablan vesperon. La sekvintan merkredon tiuj anoj, kiuj havis la feliĉon ĉeesti la Helsingfors'a Kongreso, regalis nin per rakontoj pri siaj diversaj spertoj. La 25an, F-no Caw pritraktis superstiĉojn en tre interesa maniero.

Ekster la grupo kelkaj propagandaj paroloj estas aranĝitaj. Por la unua S-ro Page faris parolon pri la "Roman Wall" (kun lumbildoj) al la Heriot School Literary Society, kaj la knaboj montris grandan intereson en liaj vortoj pri Esperanto.

SPECIAL. MIDLAND FEDERATION.

29th Conference will be held at New Hall, Bull Street, COVENTRY, Saturday, 16th December. Probably B.E.A. Council same time and place. Write to Miss C. O. Taylor, "Espero," Stanway Road, Coventry.

PROGRESS ABROAD.

MELBOURNE.—Mr. Pyke writes as follows:—We are still making good progress. Since our return several groups have been started.

The Catholics have formed a branch of I.K.A.

The Australian Church has a group of 26. The State Savings Bank employees run a Class.

The Rationalists have an Esperantist section.

We have Classes every night in the week. In fact we have to devote all our time to Esperanto.

Splendid, Mr. Pyke!

Japan.—In the *Osaka Mainichi* (daily newspaper, English edition) S-ro T. Kaji writes as follows:—

An Esperanto summer course was held in the Nippon Women's University this summer during two weeks. The lecturer was Mr. M. Ga, a Bachelor of Laws, who taught this free language to the attendants, who amounted to 80, including chiefly students of the university and graduates. The programmes were pronunciation, grammar and reading exercises, and when the course came to an end, the students could read, write and speak Esperanto without much difficulty.

Brazil.—La Direktanta Konsilantaro de la Klubo de Ingenieroj, en sia lasta kunveno, decidis unuanime aprobi la jenan proponon:

La Direktanta Konsilantaro de la "KLUBO DE INGENIEROJ" esprimas la deziron, ke:

(a) estu enkondukata, en la programojn de la brazilaj unuagradaj lernejoj, almenaŭ kiel nedeviga, la instruado de *Esperanto* al la geknaboj, kiel la lingvo destinita por helpi la internaciajn interrilatojn;

(b) estu enkondukata ankaŭ en la programojn de la brazilaj duagradaj lernejoj la *deviga* instruado de tiu *helpa lingvo*;

(c) estu enkondukata ankaŭ en la lernadajn programojn de la metiaj, teknikaj kaj sciencaj lernejoj de la tuta Brazila Respubliko de devigo de *ekzameno de Esperanto* antaŭ la livero de iu ajn diplomo aŭ atesto de kursfino;

(d) estu de ĉiuj instruejoj—metia, teknika, scienca, kaj arta—funkciantaj en Brazilio, farataj la plej seriozaj kaj decidaj klopodoj celantaj la antaŭeniran disvastigon de la utiligo de *Esperanto* alprenante ĝin—samtempe kun la *nacia lingvo* kaj aliaj ajn fremdaj—en la bultenoj, katalogoj, mapoj, tabeloj, statistikoj, surskriboj, diplomoj, k.t.p.

La Direktanta Konsilantaro de la "KLUBO DE INGENIEROJ" decidas:

(a) komisii al komitato de 5 membroj—nomataj de la Prezidanto el la klubanoj—komenci kaj daŭrigi diligente kaj zorge, la konvenan ellaboron kaj preparon de *teknika vortaro pri inĝenierscienco en Esperanto*;

(b) rezervi, en ĉiuj numeroj de sia *Revuo* kelkajn pagojn por informoj celantaj la disvastigo de tiu utila helplingvo.

ESPERANTO FOR THE BLIND.

DANKLETERO de la 11-a Blindulkongreso en Helsinki.—Je la nomo ne nur de la blindulkongresanoj, sed ankaŭ de la tutmonda esperantista blindularo, ni esprimas per ĉi tiu la plej varman kaj koran dankon al ĉiuj malavaraĵ ĉefkongresanoj pro la sincera simpatio kaj grava pruvo de ofero kiujn diversokaze ili montris al la blindaj gefratoj.

La rezultato de la monokolektado dum la unua laborkunsido, kaj de la vendado dum la kostumbalo, montras profiton de 89, 24 Sv. kr., aŭ 1110 Fmk. laŭ tiutaga kurzo.

Specialan dankon meritas ne nur la ĉefkongresa komitato pro la afabla permeso, sed ankaŭ S-ro Enrique Legrand (Montevideo—Urugvajo), kiu instigis je la monokolektado, kaj F-ino Bozena Vlčkova (Praha—Ĉeĥoslovakujo), kiu sukcese kunhelpis la vendadon. Ni ankaŭ citu S-ron Blicher (Kopenhavn—Danujo), kiu per malvara donaco malfermis la kongresvojaĝan kason de la Finnlanda Blindularo, kaj S-ron Tell (Stockholm—Svedujo), kiu sur ŝipo "Birger Jarl," post aranĝo de okaza teatraĵeto, organizis ankaŭ sukcesan monokolekton por E. L.

"**Esperanta Ligilo**," nepre necesa gazeto de nia sendida samideanaro, plene meritas la subtenon de ni ĉiuj, kaj pro tio, laŭ decido de la XIII-a en Praha, diversaj ĵurnaloj malfermis monokolektadojn per kiuj ĉiuj oferemuloj povas ĉiam fakte, materie memori pri la blindularo.

Ankaŭ al tiuj helpemaj redakcioj nian elkoran dankon!

Kun sinceraj, respektplenaj salutoj al ĉiuj je la nomo de la Blindulkongresa estraro.

VICTOR HENDRIX,

ZALMSTRAAT 43, GENT, BELGUJO.

Sekretario.

La sekretario volonte donos informojn pri Blindulmovado.

"**Esperanta Ligilo**" gave with its July number a relief map of Finland, which has created great excitement among the readers in the thirty-two countries into which the magazine penetrates. "I think I have now got a hundred letters about the map," wrote S-ro Thilander, the Editor, recently, "and all these letters are full of gratitude and joy." The designer is an expert map maker who has learned to read Braille with his fingers to ensure that his work shall be clear to the touch; he has generously offered to do a whole series, the second of which, "New Europe," has already appeared in the September number. Each map is accompanied with two keys, one alphabetical and the other numerical, so that any place marked upon it can be immediately found. The maps can be made available to non-Esperantist teachers of the blind by simply translating the keys into the required national language.

W. PERCY MERRICK.

TRA LA LIBRARO.

VORTAROJ.—Por multaj studantoj de nia lingvo, precipe tiuj jam posedantaj intereson pri aliaj lingvoj, estas utile akiri unu -du vortarojn el fremdaj landoj; ne nur por konstati la internaciecan de diversaj formoj (kaj efektive de la lingvo internacia ĝenerale) sed kiel rimedo por iom da senĝena akirado de fremdaj idiomoj. Ne estas eble fari ĉi tie detalan priskribon de la multaj bonaj vortaroj nun ekzistantaj en la Esperantista mondo,

sed ĉar kelkaj lastatempe eldoniĝis aŭ reel-doniĝis mi donas la jenajn sciigojn pri unuj el ili.

Sveda-Esperanta, de G. H. Backman. Bele presita verko de pli ol 200 paĝoj, provizanta por svedoj materialon similan al tiu kiun prezentas *Fulcher and Long* por anglalingvuloj. Iom da rigardado en la verkon donas interesan informon pri la sveda lingvo, kaj tiun scion oni povas pligrandigi per la tralego de la *Esperanta-Sveda* vortaro de la sama kompilinto. La du verkoj estas samformataj kaj kunbindeblaj.

Novo Vocabolario Esperanto-Italiano, de G. Meazzini. La aŭtoro de ĉi tiu verko de 100 paĝoj estas, kiel S-ro Backman, unu el la plej konataj kaj spertaj Esperantistoj en sia lando. En la verko li listigas ĉirkaŭ 5000 Esperantajn radikojn, kin tradukoj italen, montrante por ĉiu radiko ĝian ordinaran uzadon kiel verbo, substantivo, adjektivo, k.c. Nur kelkaj derivaĵoj estas (por specialaj celoj) montritaj, kaj la vortaro do estas kompakta kaj enpoŝigebla.

Kelkaj legantoj sendube opinios ke en la listoj de personaj kaj geografiaj nomoj, aperantaj en la fino de la verko, D-ro Meazzini estas iom tro radikala, precipe rilate al la multe diskutita finiĝo *io* por landnomoj. En la *Sveda-Esperanta Vortaro* de Backman, kiel en *Fulcher and Long*, la formoj kun *io* aperas kiel alternativoj al tiuj kun *-ujo* (ekz., England, *Anglujo*, *Anglio*), sed Meazzini montras nur la formojn kun *io*; kaj ne nur tio, sed li ankaŭ almetas *io* al radikoj kiuj neniam alprenis *-ujo*. Ekzemple, li donas *Holandio*, *Irlandio*,—sekve de kio, li montras *holando* por *holandano*, *irlando* por *irlandano* k.t.p. Sed iakiale li konservas kelkajn malnovajn formojn, ekz., *Ekvadoro*, *Ugando*, *Panamo*. Li klarigas en antaŭparolo ke la formoj kin *io* ne estas devigaj kaj ne oficialiĝis, kaj ke *-ujo* restas uzebla, aŭ eĉ *-lando*. Certe tio estas bona sinteno; sed mi dubas ĉu la enkonduko de tute nova formo kiel *Holandio*, eĉ sub preteksto de celata unuformeco, faros en la nuna tempo ion pli, ol grandigi la diversecon de formoj uzataj.

Por studantoj kiuj deziras havi vortaron el Francujo, la verkoj de S-ro Grosjean-Maupin estas alte rekomendindaj. Lia *Vortaro Esperanta-Franca* aperis lastan jaron en nova kaj revizita eldono de 240 paĝoj. Ankaŭ estas haveblaj de tempo al tempo ĉe la B.E.A. vortaroj en Esperanto kaj aliaj lingvoj, ekz. finlanda, pola, greka k.c. (Oni sin turnu al la B.E.A. por detaloj).

Kelkaj legantoj kredeble ne scias ke la *Esperanta Vortaro* de Kabe (K. Bein) nun denove estas havebla ĉe la B.E.A. Seriozaj

studantoj kaj verkantoj multe profitos, ĝin aĉetante. Ĝi donas klaran kaj trafan el-montron, en Esperanto mem, de la signifoj de vortoj; kaj kvankam ĝi ne enhavas multajn vortojn enkondukitajn dum la lastaj jaroj, kaj ne ĉiam montras ĉiun sencon de la radikoj, ĝi estas tre valora gvidilo kaj "konstantigilo."

VERDANO.

TRA LA GAZETARO.

LE Monde Esperantiste.—La numero por Julio-Aŭgusto enhavas interesan kolekton da elĉerpaĵoj el francaj ĵurnaloj pri la mal-aprobo al nia lingvo montrita en la nun fama cirkulero de S-ro Bérard, la franca Ministro por Instruado. Kelkaj el la citaĵoj subtenas S-ron Bérard, aliaj lin kritikas kaj kondamnas. Sendube la jenaj tipaj ekzemploj interesos miajn legantojn (la substrekoj estas miaj).—

S-ro Ernest Gaubert, en *L'Eclair*, diras ke por la komerco sufiĉas la lingvoj angla, franca kaj hispana; "*kun tiuj tri lingvoj, ne pli malfacilaj por lerni ol Esperanto, oni ĉie interkompreniĝas.*" S-ro Georges Lecomte, en *L'Intransigeant*, "ne kredas je Esperanto, ĉar oni klarigis al mi ĝian fabrikadon, ĉar ĝin aŭdinte kaj leginte, mi estis kaptita de abomeno kaj teruro . . . . Estas la franca kiu *estas kaj devas resti* la helplingvo por *ĉiuj* popoloj."—Kaj tiel plu, tra amaso da sofismoj kaj ridindaĵoj.

Kontraŭe, en *Le Matin* ni legas:—"Esperanto ne kapablas anstataŭi la malnovajn lingvojn . . . . Ĝi estas nur helpa lingvo kiu povos fari netakseblajn servojn al internaciaj rilatoj en scienco kaj komerco. Francoj neniel trovos ĝin timinda . . . ." Diras *Le Populaire de Nantes*:—"Ni povas antaŭdiri, sen risko de trompiĝo, ke la klopodoj de S-ro Bérard kontraŭ Esperanto estos vanaj. Oni ne ĉiame haltigas la progreson, kaj *Esperanto estas progreso.*"

Niaj francaj samideanoj prave vidas, en la absurda cirkulero de S-ro Bérard, okazon por freŝa penado por nia celo; kaj kredeble la fina rezulto estos vera helpo kaj ne malhelpo al la movado.

Suomen Urheilulehti.—Tiu ĉi finlanda gazeto, traktanta la sporton, eldonis belan kajeron tute en Esperanto. En bona artikolo pri *Sporto kaj Esperanto* la aŭtoro montras la utilon de nia lingvo en internaciaj sportaferoj, kaj interalie diras:—

Se la Esperantistoj volas gajni la sportanojn por sia ideo ili unue mem devas montri sian simpatian kun sporto. Estas efektive mirinde ke tia paralela ideo, kiel sporto, estas preskaŭ tute nekonata al la Esperantistaro. Vane oni serĉas artikolojn, eĉ sciigojn, pri ĝi en la Esperantista gazetaro. La

solan escepton faras la ankaŭ cetere bona *Esperanta Finnlando*. La aliaj gazetoj, precipe la internaciaj, sekvu ĝian ekzemplon. Estas ja nia devo ĉiurimede subteni kaj prosperigi la du belajn ideojn, kiuj formas harmonian tutecon.

Aliaj bonaj artikoloj en la numero pritraktas *Skiadon*, *Luktadon*, kaj *Naĝadon* en Finnlando, kaj aparte interesa por britoj estas priskribo de progreso de futbalo (la aŭtoro uzas la iom ĝenan formon *piedpilkludo*) en la lando depost ĝia enkonduko ĉirkaŭ la jaro 1900a.

VERDANO.

ESPERANTO AND RADIO.

HAVING recently taken a good deal of interest in Wireless matters—or, as it is now being called, Radio—I have been asked by the Editor to write a few words regarding this most interesting subject from an Esperantist's point of view.

Several months ago, following an international wireless conference, when the subject of an international language was touched upon, a report appeared in the newspapers of an interview with Mr. Godfrey Isaacs, the Managing Director of Marconi's Wireless Telegraph Company. Mr. Isaacs was stated to have expressed doubt as to the probability of Esperanto being adopted as the auxiliary language for radio. At the request of several of our members, the Executive Committee at its July meeting decided to request Mr. Isaacs to receive a deputation from our Association to enable us to present the case for Esperanto and to remove any doubts he may hold of its efficacy. Unfortunately, Mr. Isaacs, being a very busy man, has not yet been able to grant the desired interview.

However, in other directions, better progress has been made. Mr. James Denson Sayers, of the New York "Evening Post," has the honour of being the first person to speak about and in Esperanto over the radio-telephone. On the 19th June, he spoke for fifteen minutes to over fifty thousand people from the largest broadcasting station in the world at Newark, N.J. His wife and friends, who were listening-in at a receiving station nearly thirty miles away, stated that every syllable was as distinct as if he were speaking before them in person. Next morning, on reaching his office, he found hundreds of letters from persons who had heard him the previous evening, asking for more information about Esperanto. The Editor of one of the foremost radio gazettes in the States, "The Wireless Age," who had also heard his talk, rang him up next day and arranged for an illustrated article. This article appeared in the September issue, and its author is to be congratulated on his valuable efforts to propagate the use of Esperanto in radio. I have just heard from another source that Mr. Sayers again spoke into the radiophone on the 8th October, and that on the 9th November another well-known Esperantist, a Czechoslovakian living in New York, will also speak.

Mr. Sayers' "talks" have aroused so much interest, that the subject of an international language for radio is, I believe, being considered by the American Radio Corporation.

In Europe, progress has not been so rapid, chiefly because it is only during the last few months that radio has become of such great interest to the general public. In America there are over one hundred broadcasting stations, whereas in Britain we have not yet even started, although probably before these lines

appear, the first Broadcasting Station will have been opened. When I say that broadcasting has not commenced, I must qualify my remark, by stating that for a long time past some excellent concerts have been "broadcasted" from Marconi House, but these have not been of a regular nature.

Not all Esperantists are aware that we have in our ranks one of the foremost radio experts in the world, in the person of Dr. Pierre Corret, who is a member of the *Lingva Komitato* in Paris. Dr. Corret is the Editor of the French radio gazette "Telegraphie sans Fils Moderne," and is well known in radio circles. Several months ago a letter from him appeared in the "Wireless World" of London, congratulating that paper upon its appearance as a weekly. Although his letter was written in perfect English, he himself explained that he had written the letter in Esperanto and it had afterwards been translated into English by an English Esperantist who knew no French. His letter evoked a great deal of interest, and brought a letter from Mr. K. B. Warner, the Secretary of the American Radio Relay Corporation, the great amateurs' organisation in America. Mr. Warner wondered what American and British amateurs would do when they are able to communicate across the water with their French, Dutch and other continental friends. I have since been in communication with Mr. Warner, who shows a sincere desire for knowledge about the Esperanto movement. He states that it is quite possible his League will shortly consider the possibility of an auxiliary language for wireless, and he is impressed with the belief that Esperanto is already internationally organised and may be a powerful force for the work of his League. His chief doubt is whether scientific or semi-technical conversations or communications can be conducted in Esperanto; there are numerous technical terms in radio that have nothing in common with every-day conversation. At the present moment the compilation of a vocabulary of radio terms is under consideration by a sub-committee of the *Lingva Komitato*, and with the assistance of Esperantists who have a knowledge of radio it should not be too difficult to compile a working vocabulary. It must, however, not be forgotten that Wireless Telegraphy and Telephony is in its infancy—rapid progress is being made every day. In fact, I do not think I exaggerate when I say that often a discovery or invention is out of date before it is generally known to those interested in the subject. For this reason there must be limitations in the compilation of a vocabulary in any language.

Before I conclude this article I would like to mention something which I am sure will interest every Esperantist, whether he is the fortunate possessor of a receiving set or not. Dr. Corret intends shortly to commence wireless telegraphic transmissions from Paris with British amateurs by means of Esperanto, but he will first send the following short phrase in English, French and Esperanto, in order to ascertain the result of his preliminary transmission:—"Senfadenistoj, kiuj aŭdos tiujn ĉi signalojn, estas afable petataj raporti al la Redaktoro de 'T.S.F. Moderne,' 11 avenue de Saxe, Paris, kiel li ricevis ilin."

A short paragraph appeared in the "Wireless World" mentioning this matter and was reprinted in "The British Esperantist," September issue. Dr. Corret's proposed transmission has evidently aroused considerable interest, as I have received a number of letters from Esperantist radio amateurs who are all keenly desirous of picking up his message. As soon as I receive more definite notice I will communicate with all who have sent me their addresses. H. A. EPTON.

THE BRITISH ESPERANTO ASSOCIATION (Inc.), 17 HART STREET, LONDON, W.C.1.

OFFICIAL NOTICES.

CANDIDATES FOR MEMBERSHIP.

HIKOTARO ICHIKAWA, *The Consulate-General of Japan, 1 Broad Street Place, London, E.C. 2*; Capt. J. INGLIS SPICER, *Staff, Department of Agriculture (Fisheries Branch), 3 Kildare Place, Dublin*; E. BURSTAL, M.A., M.D., *Oxon., 46 Lansdowne Road, Bournemouth*; HERBERT FREDERICK LANSOM, *Bramble-side, St. Alban's Road, Hatfield, Herts*; THOMAS HILL, *27 Dresden Road, Highgate, London, N. 19*; GEORGE DE H. SHEPHERD, *16 Chalmers Street, Edinburgh*.

PASSED PRELIMINARY EXAMINATION.

WILLIAM J. A. WICKS, *Watford*; EDITH M. RAYNES, *Mrs. E. M. MORAN, *HERBERT F. HEAVISIDE, WALTER MARSHALL, *Mrs. W. HEAVISIDE, JOHN B. ROBINSON, *Doncaster*; ERNEST MARTYR, *Devonport*.

PASSED ADVANCED EXAMINATION.

HENRY C. EDWARDS-CARTER, *London*; *HOWARD STAY, *Southbourne, Hants.*; *LEWIS E. DUST, ALPH. D. GRANT, *Wellington, N.Z.*; Rev. THOS. HAWKES, *Watchet, Somerset*; *ALICE M. BEWLEY, *Wallasey, Cheshire*; CONSTANCE MITCALFE, *Torquay*; *HARRY M. LEIGHTON, *Subiaco, W.A.*

*Denotes that candidate has passed with distinction.

WM. HARVEY,

Hon. Secretary, Examination Committee.

21st October, 1922.

EXAMINATIONS.—These will be held at the Offices of the Association, 17 Hart Street, London, W.C. 1, as follows:—

Preliminary: Monday, 4th December, 6.30.
Fee 1/6.

Advanced: Tuesday, 5th December, 6. Fee 3/—.

FAKO DE KORESPONDO.

Tie ĉi estas presataj anoncoj de legantoj de la gazeto kiuj deziras korespondi kun aliaj Esperantistoj. Ĉiu anoncarito devas pagi 9 pencojn (aŭ 4 stampitajn respondkuponojn) por tri linioj, kaj tri pencojn (aŭ 2 stampitajn respondkuponojn) por ĉiu plua komencita linio. Ĉiu membro de la Brita Esperantista Asocio havas rajton je unu senpaga anonco. Bonvolu sendi anoncojn al la Sekretario de la B.E.A., 17 Hart Street, Londono, W.C. 1., kaj skribu legeble. Oni akceptas nenian respondecon pri eraroj kaŭzitaj de nelegebla skribmaniero.

62.—**Cekoslovakujo.**—Ing. Leopold Berger, *Moravany, dez. interŝ. ipk., pm., esp.-aĵojn*; kolektas adresojn por sia B.E.S.-a "Adresaro de Esperantistoj."

74.—**Rusujo.**—Kalinin Ilija, Kondratjona Anno, Buĉja Jasak, urbo Astraĥanĵ, Zajaĉij ostrov O-vo Volgo, per pki.; interŝ. pm., papermonon, novaĵojn.

75.—**Aŭstralio.**—L. Glynn, "Knapp Cottage," Sturt St., Queensland, per l. aŭ pk., pri ĉiaj temoj, ĉiulande.

76.—**Aŭstralio.**—J. Sharples, Flinders St. West, Townsville, Queensland, per l. aŭ pk., pri ĉiaj temoj, ĉiulande.

77.—**Anglujo.**—S. F. Desborough, Spratton, Northamptonshire, kun tutmondaĵ ges. per l. aŭ pk.

78.—**Anglujo.**—(Adressango).—V. Dalton (18-jara) nun ĉe 140 Wallwood Road, London, E. 11, per l. aŭ ipk. kun hindo, germano, ruso, k.a., pri muziko k.a.

79.—**Germanujo.**—Siegfried Kluge, Schkeuditz, Leipzig, (13-jara). dez. korespondantojn en Britujo.

Stranga Eraro.—Antaŭnelonge ni sendis dankleteron al ĉiu Garantiulo, kiu afable antaŭpagis duonon de sia garantio. Kvankam la letero klare diris, ke la ricevonto ŝuldas nenion, kaj ke ĝi estas sendita nur por danki pro la pago jam farita, ni ricevis dudekon da protestoj kun pli-malpli forta esprimo de surprizo, ke ni repetis ĝagon jam faritan! Se ekzistas ankoraŭ iu, kiu same malĝuste komprenis nian leteron, kaj tamen ne protestis, ni esperas, ke ĉi tiu klarigo trafos lian okulon.

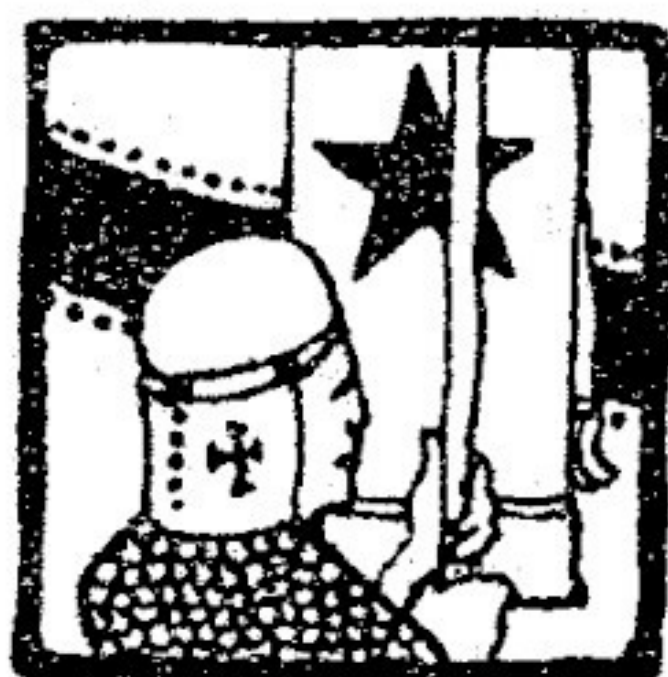

LA JUNA STUDANTO

SUPPLEMENT TO "THE BRITISH ESPERANTIST."

N-RO 11

NOVEMBRO, 1922.

Competition for Boys and Girls. (Seventh Series)

This Competition is limited to boys and girls of not more than 15 years of age. Competitors must write their solutions on a postcard addressed "KONKURSO," c/o B.E.A., 17, Hart Street, London, W.C. 1, and add their age and the name of their school. A Monthly Prize will be given, and at the end of the Competition special prizes will be awarded to those who obtain the highest number of marks.

N.B.—It must be understood that Solutions are the competitors' unaided work.

In schools where Esperanto is taught it is suggested that the teacher collect the cards and send them in under an envelope, to save postage.

FIRST COMPETITION.

Postcards to be sent not later than December 6th.

KUNIGOJ.

1. Kunigu personon kaj ludkarton kaj vi ricevos birdon.
2. Kunigu frapon kaj prepozicion kaj vi ricevos laboron de soldato.
3. Kunigu tempparton kaj prepozicion kaj vi ricevos grenon.
4. Kunigu bakitan mangajon kaj afikson kaj vi ricevos salateron.
5. Kunigu eklezian oficiston kaj faron kaj vi ricevos dorlotbirdon.

KVADRATOJ.

(a)	estas numero.
	estas songo.
	estas besto.
	estas cirklo.
(b)	estas fehomo.
	estas negativo.
	estas parenco.
	estas semo de hinda planto.
(c)	estas aro.
	estas vivrimedo.
	estas nedividebla.
	estas besto.
(d)	estas mallumaĵo.
	estas virina nomo.
	estas purigilo.
	estas ŝanco.

NOTE the altered address to which postcards are to be sent (see above).

RESULT OF THE EIGHTH COMPETITION.

The highest number of marks in this competition has been gained by:—

WILLIAM CLARK (age 13), and
EDWARD THOMASSON (age 12),
St. Paul's Boys' School, Worcester.

Honours List (17 marks). M. Aitken, E. Ashcroft, I. Ballinger, R. Beswick, L. Banks, E. Bury, E. Bottomley, H. Bethel, M. Brookes, B. Barton, A. Birch, C. Bailey, F. Braithwaite, V. Buzza, B. Brown, K. Caunee, M. Chappell, E. Edwards, J. Egerton, N. Firmstone, A. Forshaw, L. Foster, S. Flawith, M. Gorton, M. Gresty, D. Gardner, G. Gregory, A. Hardman, B. Hayes, D. Hampson, J. Hilton, W. Hodson, E. Hindley, J. Haynes, D. Helps, H. Hope, F. Harrison (B), A. Higham, D. Hardman, G. Hargreaves, A. Jones, H. Jones, E. Jones, M. Kitchen, A. Lee, E. Lawrence, F. Makin, W. Newton, A. Noble, J. Page, F. Pollitt, L. Pendlebury, R. Pearson, B. Pearce, M. Starkie, C. Soughton, W. Smith, E. Smith, E. Stell, E. Seal, H. Stell, K. Tyreman, G. Taylor, E. Tomlinson, L. Williams, J. Williams, E. Webb, L. Wood, F. Wilkinson, N. Wheatly, S. Williams, M. Wright, D. Watson, A. Ward, A. Wrigley, M. Wrigley, *Green Lane Council School, Patricroft*; A. Carter, W. Roberts, A. Rouse, G. Sanders, *St. Paul's Boys' School, Worcester.*

Hon. Mention (16 marks).—F. Banfield, J. Birch, E. Basson, U. Butterworth, E. Bristow, E. Clayton, E. Collier, F. Cottam, N. Dalton, D. Doyle, H. Davenport, W. Gardner, V. Goodwin, L. Holt, F. Hanrahan, A. Hayes, S. Jones, A. Kennedy, A. McNamee, T. Moss, G. Owen, A. Russell, J. Reeves, A. Rimmer, H. Rayner, N. Rostron, G. Rogers, F. Salter, A. Shires, M. Tonkin, E. Todd, F. Tompkins, H. Toft, E. Wood, T. West, E. Williams, A. Woffenden, J. Walker, M. Williamson, *Green Lane Council School, Patricroft*; E. Pinfield, A. Waldron, *St. Paul's Boys' School, Worcester.*

SOLUTIONS.

(Eighth Competition, Supplement Nro. 9).

- (a) *Diamantaĵo*:—p, pal, peruk, paradiz, ludil, kil, z.
(b) *Floroj*:—1, begoni; 2, roz; 3, dali; 4, lili; 5, lian.
(c) *Partoj de la korpo*:—1, tali; 2, nuk; 3, kol; 4, rip; 5, brak.

Competitors on Roll, 377.

NOVEMBRO.

La antikvaj keltoj dividis la jaron en du partojn—somero kaj vintro. Novembro estis la komenco de vintro, kaj grandaj festfajroj estis bruligataj por honori la dion de la foriranta somero, kaj la diinon de la venonta vintro. Oni portis grandegajn modelojn de tiuj dioj procesie tra la stratoj, kaj ĉe la fino de la festo, kiu daŭris dum kelkaj tagoj, la somera dio estis metata sur brulamason kaj bruligata. Ĉiu, urbestro, juĝistoj, komercistoj, metiistoj, geviroj

kaj infanoj ĉeestis la procesion. Tiujn antikvajn kutimojn oni daŭrigis, kvankam la signifoj longe forgesiĝis, sed la festfajroj kaj procesio de la Urbesto de Londono estas du el la postsignoj de malproksimaj tempoj. E.O.

GOG KAJ MAGOG.

En la galerio de la Gildomo de Londono, troviĝas du grandegaj figuroj, Gog kaj Magog. Tie ili staris de 1708, kiam ili estis farataj. Ili anstataŭis du gigantojn el kartono kaj salikaĵo, kiuj dispeciĝis pro maljuneco, kaj la dentoj de musoj kaj ratoj. La du figuroj estis portataj en la procesioj de la Urbesto. Diversaj klarigoj de tiu kutimo troviĝas. Unu estas, ke la gigantoj, kies nomoj estis unue Gogmagog kaj Corineus, estis la dioj de la Trojanoj kiuj invadis Britujon pratempe. Alia estas, ke ili simboligis la sunan kaj lunan diojn. Unu el la nuntempaj figuroj portas mane globon kun spikoj, kies nomo en la mezepoko estis "Matenstelo" sur la dorso, li portas sagujon plenan je sagoj, signifantaj sunajn kaj fulmajn radiojn. Ambaŭ estas vestitaj per jupegoj, kaj similas al figuroj sur antikvaj krucoj kaj monumentoj en Irlando. E.O.

LA VIRO KAJ LA LEONO.

"Kial vi estas tiel amika kun ĉi tiu kreitaĵo?" la saĝulo demandis iun nobelon, kiu dorlotas leonon.

"Ĉar," respondis la alia, "kiam mi estas apud ĝi, mi sentas min ekster danĝero de ĉiuj miaj amikoj."

"Nu," respondis la saĝulo, se vi konfesas, ke ĝi protektas vin, kial vi ne eĉ pli alproksimiĝas al ĝi?"

"Ha!" diris la nobelo, "mi memoras pri la viro, kiu, por varmigi sin, alproksimiĝis al fajro. Sed, tuj kiam li falis en ĝin, li estis detruata. Pro tio mi ne iras tro proksimen."

Tradukita de J.B.

LA HISTORIO PRI LA LUPO KAJ SEP KAPRIDOJ.

En arbaro loĝis kaprino. Ŝi havis sep infanojn. Ŝi amis ilin, ĝuste kiel via patrino amas vin.

Unu tagon ŝi devis iri for por aĉeti manĝon por ili. Do ŝi vokis ilin, kaj diris: "Karaj infanoj, mi iras aĉeti manĝon por vi. Kiam mi estos for, zorgu, ke vi ne enlasu la lupon. Vi konos lin, ĉar li havas ruĝan voĉon kaj nigrajn piedojn." La kapridoj promesis atenti kaj la kaprino foriris.

Baldaŭ iu frapis la pordon, kaj kriis per ruĝa voĉo: "Enlasu min, karaj infanoj! Mi estas via patrino; mi portas manĝon por vi." Sed ili

diris: "Ne, ni ne enlasos vin. Nia patrino havas dolĉan voĉon: via voĉo estas ruĝa, vi estas la lupo!"

Do la lupo foriris, kaj manĝis pecon da butero. Tiam li revenis, frapis la pordon, kaj diris per dolĉa voĉo: "Enlasu min, karaj infanoj! Mi estas via patrino; mi portas manĝon por vi." La kapridoj diris: "Montru al ni la piedojn." Kiam ili vidis, ke la piedoj estas nigraj, ili diris: "Ne, ni ne enlasos vin. Nia patrino havas blankajn piedojn: viaj piedoj estas nigraj, vi estas la lupo!"

La lupo foriris, kaj metis paston kaj farunon sur la piedojn. Tiam li revenis, frapis la pordon, kaj diris dolĉe: "Enlasu min, karaj infanoj! Mi estas via patrino; mi portas manĝon por vi." La kapridoj diris: "Montru al ni la piedojn." Sed kiam ili vidis, ke la piedoj estas blankaj, ili kredis, ke tio ja estas la patrino, kaj ili malfermis la pordon. Sed tiu, kiu eniris, estis la lupo!

Li saltegis en la domon kun la buŝo malfermita. La kapridoj provis forkuri, kaj sin kaŝi: sub la tablo, en la ŝranko, en la lito, kaj ĉie. Sed, ho ve! la lupo trovis ilin unu post alia, kaj manĝis ĉiun per unu gluto. Tamen, li ne trovis la plej junan, kiu sin kaŝis en la horloĝo.

Kiam la lupo finis manĝi, li ŝmacis la lipojn kaj foriris el la domo. Poste, ĉar li estis tre plena, kaj laca, li kuŝis sur la herbo sub arbo, kaj dormegis.

Baldaŭ la kaprino venis hejmen. Kion ŝi vidis! La pordo malfermita! Ĉio renversita! Kaj kie la infanoj? Ŝi vokis ilin unu post alia: Toĉjo! Vinjo! Manjo! Sed por respondo estis nur granda silento. Fine, kiam ŝi vokis al la plej juna, li kriis: "Jen mi! mi estas en la horloĝo." Ŝi eltiris lin, kaj li diris al ŝi kiel la malbona lupo manĝis la gefratojn. Ili sidis sur sofo, kaj ambaŭ ploregis dum longa tempo.

Fine ili eliris el la domo. Sed kiun ili vidis sur la herbo? Ĝi estis la peka lupo, kiu kuŝis sub la arbo kaj ronkis tiel, ke la branĉoj tremis.

Dum ili rigardis, subite la kaprino vidis ion salti en lia ventro. Ŝi diris al la ido: "Iru hejmen, kaj portu al mi tranĉilon, kudrilon, kaj fadenon." Kiam li portis ilin, ŝi tranĉis la ventron de la lupo, kaj jen! la infanoj ĉiuj saltis el la lupo kaj kisis ŝin kun granda ĝojo. Ili estis tute sanaj, ĉar la lupo glutis ilin sen mordo. Poste la infanoj portis ŝtonojn al la patrino, kiu metis ilin en la lupan ventron, kaj kunkudris ĝin. Li ne sentis ion ajn, ĉar li dormis profunde.

Post iom da tempo la lupo vekiĝis. Li estis tre soifa. Do li iris al la puto por trinki. Sed kiam li metis la kapon al la akvo, la ŝtonoj ruliĝis antaŭen, kaj li enfalis, kaj dronis. La kapridoj dancis kaj kantis ĉirkaŭ la puto, kaj kriis laŭte: "Hura! La lupo mortis! La lupo mortis! Hura!"

M.C.B.